

Mare

LEIDS UNIVERSITAIR WEEKBLAD 47^{STE} JAARGANG — N^O 18 — 15 FEBRUARI 2024

Commandocursus

Geneeskundestudent Duco Krijvenaar doet mee aan de survivalshow *Kamp Van Koningsbrugge*. 'Ik ben volledig over mijn grenzen gegaan'



8



Vergeten oorlog Studenten rijden nog steeds af en aan met hulpgoederen, maar zien de interesse en de donaties voor Oekraïne afnemen. 'Mensen vragen nonchalant: is er nog steeds oorlog? Dan word ik echt pissig'

7

Operadiva 'Hoe minder het publiek weet, hoe beter'

13



Fossielvrije universiteit? Donderdag stonden bij de dies demonstranten voor de Pieterskerk, maandag kondigde de universiteit aan fossiele banden te verbreken, al blijft de deur op een kier staan

2

Happietaria Koken voor het goede doel is 'nuttiger dan cobo's aflopen'

5



10

Jaar van de Draak Hoe vieren studenten Chinees nieuwjaar?

Tussen de regels lezen

Hoe kunnen onderzoekers de koloniale bias van hun voorgangers doorbreken? Leidse historici schreven een boek over hoe ze omgaan met bronnen vol racisme en oriëntalisme. 'De vooroordelen rollen soms van de pagina's af'

DOOR MARCIËLLE VAN DER KRAAN

Tot vlak na de Tweede Wereldoorlog hadden historici de neiging alles wat in bronnen over koloniale geschiedenis stond een op een over te nemen. 'Maar dan ben je je als historicus niet bewust van het doel waarmee die bronnen zijn geschreven en beland je in hetzelfde discours', zegt universitair hoofddocent kolonialisme Alicia Schrikker. 'Dienaren van de VOC probeerden vaak hun keuzes in het koloniaal bestuur te legitimeren in hun brieven. We zijn pas sinds kort kritische vragen daarover gaan stellen.' 'We zijn nog lang niet uit de lange schaduw van de koloniale geschiedschrijving', zegt universitair docent Lennart Bes, die zich bezighoudt met de koloniale geschiedenis in Azië. 'Mensen kunnen moeilijk van bepaalde ideeën afkomen.

Veel historici hebben les gekregen van historici die in die koloniale bias zaten. Dat werkt door van generatie op generatie. Hoeveel kracht kunnen nieuwe historici genereren om daartegenin te gaan?' In de koloniale bronnen lag het racistische denken van de Nederlandse bezetters er vaak dik bovenop. 'Je leest de meest schokkende dingen', vertelt Bes. 'Iemand van de VOC schijft over een handelaar: "Net als iedereen hier was hij afzichthetelijk." Lokale bevolking werd lelijk, lui, bijgelovig, onbetrouwbaar en dom genoemd. Dat was toen heel gebruikelijk. De vooroordelen rollen echt van de pagina's af.' Toch ontkomen historici er niet aan. 'Er zijn echt ontzettend veel Nederlandse koloniale bronnen', zegt Schrikker. 'Als je die in een bibliotheek

zou zetten, heb je kilometers aan materiaal. Dat kun je niet zomaar negeren.' De Leidse docenten willen hun studenten juist stimuleren om gebruik te maken van deze informatie, zegt Bes. 'Van de Nederlandse koloniale bronnen die we hebben is slechts een fractie bestudeerd en nu alles gedigitaliseerd wordt, wordt onderzoek steeds makkelijker en geavanceerder.' Schrikker en Bes stelden met collega's Sanne Ravensbergen, Pouwel van Schooten en Anita van Dissel het boek *Nederlands kolonialisme van archief tot geschiedschrijving* samen. Schrikker: 'Het ontstond toen we een tweedejaarsvak voor geschiedenis opnieuw moesten inrichten. Literatuur over de problematiek van koloniale archieven was vooral te vinden in losse Engelstalige artikelen en amper gericht op hoe je in je onderzoek met die bronnen moet omgaan. Dit is de eerste keer dat hier een Nederlandstalig boek over geschreven is.' Problematische bronnen met een koloniale blik zijn niet per definitie onbruikbaar, betogen de auteurs. 'Je kunt ook andere soort vragen bij dat soort bronnen stellen', verduidelijkt Schrikker. 'Bij een VOC-bron over de belastingopbrengsten kun je een koloniale vraag stellen en je afvragen hoeveel die belastinginning opleverde voor de Republiek, maar een lokale vraag zou zijn wat die belasting eigenlijk betekende voor een lokale boer in Sri Lanka.' Volgens Bes moeten historici tussen de regels door lezen. 'Ik heb nog nooit een bron bestudeerd waaraan ik helemaal niks had. Je moet leren kijken welke informatie relevant is en mogelijk zou kunnen kloppen, meerdere bronnen

zoeken en bronnen uit de lokale bevolking die informatie kunnen bevestigen. Je moet bedenken in welke context en met welk doel de schrijver handelde, en realiseren dat er een ongelijke verhouding bestond met degene over wie de bron gaat.' Dit jaar zal het boek ook voor het eerst gebruikt worden door tweedejaars geschiedenisstudenten. 'Het is de bedoeling dat ze zich bewuster worden van de beperkingen van de koloniale blik die in sommige Nederlandse bronnen zit en hoe ze daar het best mee kunnen omgaan. We hebben berichten gekregen van historici in Suriname dat ze het daar ook gaan gebruiken. Dat het voor hen ook van waarde is, vind ik een heel groot compliment. We proberen het nu ook te laten vertalen zodat mensen in landen waar Nederland actief is geweest, zoals Indonesië, Sri Lanka of India, het ook kunnen lezen.'

Nederlands kolonialisme van archief tot geschiedschrijving. Een gids voor onderzoekers. Samengesteld door Alicia Schrikker, Sanne Ravensbergen, Lennart Bes, Pouwel van Schooten & Anita van Dissel. Leiden University Press, €29,95

Alicia Schrikker, 'Geschiedschrijving en koloniaal bestuur: een verweven geschiedenis'. Studium Generale-lezing, Wihavengebouw, zaal 3.60, dinsdag 20 februari, 19:30 (ook online)



Een opperkoopman van de VOC met zijn vrouw en een tot slaaf gemaakte bediende, Aelbert Cuypp (omgeving van), ca. 1650 - ca. 1655. Beeld Rijksmuseum



Niet alleen voor rijke mensen

'Opera is voor iedereen', vindt Francis van Broekhuizen. De diva houdt het 'deftige' genre graag laagdrempelig. 'Verdi of Puccini wilden ook gewoon kaarten verkopen.'

DOOR ELSE VAN DER STEEG
FOTO RENE WOUTERS

Je hoeft helemaal niks te weten van opera, liever niet zelfs: want dan kan ik het allemaal vertellen', zegt Francis van Broekhuizen (48) over haar ideale publiek. 'Als je wel naar een opera geweest bent en je vindt er toch geen reet aan, dan is dat ook prima.' In de voorstelling *Schandalig mooie opera* neemt ze toeschouwers mee langs de geschiedenis van het genre, maar dan wel in de breedste zin van het woord. Zo zingt de ze 'Let It Go' uit *Frozen* en springt ze trampoline. 'De drie grote thema's die ik bespreek zijn: jaloezie en rivaliteit, grote meeslepde liefde en tragische sterfgevallen. Je hebt ook wel vrolijke opera's, maar ik vind de tragische stiekem het leukst. Daarvoor wordt vaak de mooiste muziek geschreven. Denk ook aan musicals als *Miss Saigon* en *Les Misérables*. Waarom dat is? 'In ons echte leven willen we liever niet huilen. In tragiek kun je je tranen mooi kwijt, die groots gevoelens een keer voelen. Dat kan dan mooi via een dramatische opera of film.' Of dus een dramatische musical. 'Want musical is een

soort nieuwe opera. Opera of muziektheater is gewoon een toneelstuk met zingende mensen.' En hoewel tragiek haar favoriete genre is, hoeft het publiek niet van begin tot eind te huilen. Met het chique karakter waarmee opera vaak wordt geassocieerd, heeft Van Broekhuizen niets. 'Bij mij ligt het publiek vaak in een deuk. Ik zeg dingen als "die diva was echt een teringwif", over een oude operazangeres. Dat verwachten ze niet van mij, als operazangeres. Hoewel dat nu wel meevalt vanwege de tv.' Televisie was ook de reden om een operavorstelling te maken. 'Ik ben zo vaak op tv geweest de afgelopen jaren dat mensen soms vergeten dat ik eigenlijk operazangeres ben. Jonge mensen kennen me vooral van het programma *De Verraders*.' Haar favoriete opera is *Tosca* van Giacomo Puccini. 'Die drie genoemde grote thema's zitten er allemaal in.' Het verhaal speelt zich af in Rome rond 1800 en gaat over een operazangeres. 'Puccini heeft haar karakter heel goed geschreven. Tosca is toegewijd maar ook temperamentvol: ze kan jaloers en pissig worden. En ze kan natuurlijk goed zingen.' 'Het is een geweldig stuk, een drama waarin Tosca zichzelf moet geven aan een politiemann om haar vriend te redden. Ze moet zeg maar met de benen wijd. Ze wil dat helemaal niet, maar ze heeft geen keus. Gelukkig ziet ze op het laatste moment een broodmes liggen en steekt ze de politiemann neer voordat hij haar kan nemen.' 'Aan het eind springt Tosca van de Engelenburcht, de dood tegemoet. In het theater vangt men dan meestal de zangeres op met een matras. Maar het verhaal gaat dat er een keer een zangeres was, die zo ontzettend vervelend was dat de medewerkers het matras hadden vervangen door een trampoline. Toen ze sprong, kwam ze nog zo'n zes keer terug omhoog.' Of dat echt zo werkt, wil Van Broekhuizen natuurlijk testen. 'Dus ik heb een engelenburcht als decor en ik zet een trampoline op het podium. Een fitness_trampoline,

ik hoeft niet gelijk mijn benen te breken.' 'Ik begeef me in een hoog kunstvak, maar maak het laagdrempelig. Die discrepantie maakt het geestig. Operazangeressen zijn vaker wat deftiger. Maar dan maak je het niet toegankelijk voor mensen, terwijl opera oorspronkelijk voor iedereen bedoeld is. Ik kan me niet voorstellen dat componisten als Verdi of Puccini dachten: dit is voor alleen rijke mensen. Ze probeerden gewoon kaarten te verkopen.' 'Door de *society* eromheen wordt het bijzonder gemaakt, want als je "erbij hoort", dan ben je "bijzonder". Ik vind het ook leuk om in een bejaardentehuis te zingen, want ik vind de muziek gewoon mooi.' 'Denk ook aan Mozart. Zijn bekendste opera, *Die Zauberflöte*, schreef hij voor een volktheater. Dat er duizend diepere lagen in het verhaal zitten is omdat Mozart een geniale man was, maar hij schreef de opera voor het volk. Hij wilde dat iedereen van zijn muziek kon genieten.' *Schandalig mooie opera* is een mix van operaverhalen en anekdotes uit Van Broekhuizen's leven. 'In het echte leven praat ik al zoveel over mijzelf in interviews dat ik er soms helemaal gek word. Zo interessant ben ik ook weer niet. Aan de andere kant ben ik echt een operadiva, dus ik vind het heerlijk te vertellen. Je bent een beetje een egotripper, anders ga je niet op het toneel staan. Ik doorbreek mijn eigen egotripperij graag of zet het een beetje aan waardoor het relatieveert.' En uiteraard is ze niet alleen maar aan het praten. 'In de medley van 14 minuten zing ik 424 jaar opera aan elkaar. Het loopt over in musical, dus het is ook met stukken uit *Les Misérables*, *the Phantom of the Opera* en *Frozen*. Het is een les in muziekgeschiedenis: allemaal tophits die bijna iedereen kent.'

Francis van Broekhuizen & Gregor Bak, *Schandalig mooie opera*. Stadsgehoorzaal, donderdag 22 feb, 20:15 u, €19,50-23,50

MARETJES

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van €4.500 te boven gaan

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week **bijles en huiswerkbegeleiding** op verschillende locaties of bij de leerling thuis. **Leiden-Noord, basisonderwijs**, 2 leerlingen. Taal en rekenen. **Voortgezet onderwijs:** *Natuur- en scheikunde 3 vmba TL. *Taal (verslag schrijven), rekenen, mbo beveiliging, tweede jaar. *Nederlands, economie 3 mavo. *Taal, rekenen, 2 mbo verzorging. **Leiden-Zuid**, *4 leerlingen basisonderwijs, groep 4, 5 en 6. Woordenschat, lezen. *Ook hulp gevraagd bij organisatie van de bijles, één of twee middagen per week. Onderwijswinkel Arabapad 2 (Het Gebouw), ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekoomen@owwleiden.nl.

Cursussen Beeldhouwen en Boetseren in Leiden. Zie het actuele aanbod op www.jeroenspijker.nl/ Sculpture and modeling courses in Leiden. **Studenten krijgen 50 euro korting.** See www.jeroenspijker.nl for the current offer.

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi-commerciële instanties. De prijs voor een Maretje-extra is €23,- incl. btw voor elke vijftendertig woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van Mare opgeven bij Bureau van Vliet b.v., Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem, [+31 (0)23-5714745; info@bureauvanvliet.com

COLOFON

Mare: Rapenburg 38, 2311 EX Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
Website mareonline.nl
Twitter [@weekbladmare](https://twitter.com/weekbladmare)
Mastodon [@weekbladmare](https://mastodon.online/@weekbladmare)
Bluesky [@mareonline.nl](https://bsky.app/profile/mareonline.nl)
Instagram [@weekbladmare](https://www.instagram.com/weekbladmare)
Facebook: Leids Universitair Weekblad Mare
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 5.000

Hoofredactie: Frank Provoost
frank.provoost@mare.leidenuniv.nl

Redactie: Vincent Bongers
vbongers@mare.leidenuniv.nl
Marciëlle van der Kraan
m.van.der.kraan@mare.leidenuniv.nl
Sebastiaan van Loosbroek
s.p.van.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Mark Reid
m.a.reid@mare.leidenuniv.nl
Eise van der Steeg
e.h.van.der.steeg@mare.leidenuniv.nl
Pol Koozman (stagiair)
Elena van der Klok (stagiair)

Medewerkers: Romy van den Akker | Emiel Beinema | Lente van den Berg | Remco Breuker | Josette Daemen | Lorenzo Gerritsen | Omar Ghaly | Olaf Leeuwis | Maia de Quay

Art direction en vormgeving:
Marcel van den Berg, joostmarcellis.nl
Fotografie: Taco van der Eb | Marc de Haan
Illustraties: Bas van der Schot | Bandirah | Silas.nl
Drukwerk: Rodi Rotatiedruk, Broek op Langedijk

Advertenties: Bureau van Vliet b.v.
Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem
Telefoon 023 - 571 47 45 |
E-mail sales@bureauvanvliet.com
<https://bureauvanvliet.com/advertentie/>
Weekblad

Redactieraad: Kutsal Yesilkagit (voorzitter) | Frank Israel (vice-voorzitter) | Alexander Pleijter (secretaris) | Willem van der Does | Annemarie Drahmman | Nour Eldin Emarā | Rosanne Hertzberger | Zoë van Litsenburg | Frank Rensen | Marten Jesse Pot | Hermelijn Smits

CULTUUR

Theatergroep De Warme Winkel, met van links naar rechts: Mirthe Labree, Marius Mensink en Myrte Siebinga



‘We zijn het gewend om genaaid te worden’

Wéér geen kamer

Actrice en theatermaakster Myrte Siebinga zoekt een kamer. Dat werd ook de titel van een voorstelling waarin theatergroep De Warme Winkel kritiek levert op de wooncrisis. ‘Hopelijk vind ik ook echt een woning.’

DOOR ROMY VAN DEN AKKER
FOTO SOFIE KNIJFF

Geloof je in stikstof? Wat vind je van de oorlog in Israël en Palestina? Heb je een EHBO-diploma? En kan je iets meenemen om ons aan het lachen te maken?

Zomaar wat vragen die huisgenoten Marius en Mirthe stellen aan de hospitanten voor hun woongroep. Myrte Siebinga probeert zo goed mogelijk door het vragenvuur heen te komen - alles om in aanmerking te komen voor die felbegeerde kamer, die niet groter is dan een ruime bezemkast.

De scène uit de theatervoorstelling *Myrte Siebinga zoekt een kamer* van het gezelschap De Warme Winkel is letterlijk uit het leven gegrepen, zegt actrice Myrte Siebinga (25): ‘Ik ben op zoek naar een kamer.’

Hoe is het om jezelf te spelen?

‘Ik vond het een eer dat schrijver Vincent Rietveld mijn naam in de titel wilde gebruiken. Hopelijk draagt de voorstelling eraan bij dat ik er een vind. We laten zien dat ook geprivilegieerde mensen last hebben van de wooncrisis. Het is een universeel probleem. ‘Hospiteren kan een groot gevoel van ongemak veroorzaken, dus ik moet mezelf goed blijven herinneren dat ik een rol speel. Op het toneel word ik namelijk continu belachelijk gemaakt. Nu heb ik mijn eigen onhandigheid juist uitvergroot, om het lekker dramatisch te maken.’

Kun je werk en privé nog uit elkaar houden?

‘Het is best gek: tijdens de repetities kreeg ik een mail dat ik weer was afgewezen voor een woning. Toen dacht ik wel: gadver, ik wil me met iets anders bezighouden. Maar al die wanhoop en stress kan ik inzetten in mijn spel.

‘De woningmarkt maakt me echt verdrietig. Mijn buurjongen zei laatst: “Ik ga een huis kopen, dat kan jij toch ook gewoon doen?”’ Je begrijpt er niks van, dacht ik toen.

‘Tijdens het maken van deze voorstelling hoorden we zo veel verhalen van mensen die geen woning hebben, of veel geld betalen voor een kamer met schimmel.

‘We zijn het gewend om genaaid te worden. Je kan niet te veel tegen de huisbaas ingaan, anders word je er uitgegooid of gaat de huur omhoog. Het is kwalijk dat mensen hiermee weggomen en dat mensen het zich veelal niet kunnen permitteren om er tegenin te gaan.’

Werken in de culturele sector maakt het waarschijnlijk nog onzekerder.

‘Onzekerheid kan ook vrijheid bieden en het zorgt ervoor dat ik in het moment leef. Ik weet niet waar ik over een half jaar woon, of welk werk ik over anderhalf jaar doe. Tegelijkertijd heb je continu het gevoel dat je jezelf moet bewijzen: in je werk, maar ook om aan een huis te komen. Dat is frustrerend, maar ik vind het beroep zo leuk dat ik het ervoor over heb.’

Wat maakt acteren zo leuk?

‘Ik ben er echt verliefd op. Als kind al ging ik op feestjes verkleed als Plien en Bianca in *Zaai*, terwijl anderen zich als Lady Gaga verkleedden. Alles is mogelijk in het theater, ik houd van de gekheid en creativiteit. Vanuit klimaatoverwegingen hebben we geen decor bij deze voorstelling. Daarom gebruiken we mime, als ode aan de fantasie.

‘Theater kan mensen troost bieden, raken of laten lachen. En ik houd van het ouderwetse gegeven dat mensen samenkomen en met elkaar iets beleven. Iedereen zit zo in zijn eigen wereld en heeft altijd haast, theater biedt een tegengif. Het kan een rol spelen in het creëren van medemenselijkheid door moeilijke onderwerpen bespreekbaar te maken en je empathie te trainen. Dat je überhaupt naar het theater kan gaan en voor anderhalf uur je eigen sores kan vergeten, is al zoiets groots.’

Waar gaat het mis op de woningmarkt?

‘Mensen kijken altijd omhoog - ze willen meer geld, een groter huis. Daarbij vergeten ze vaak dat anderen het slechter hebben. Door marktwerking en overbevolking is de crisis zo groot. ‘Op dit moment zijn er 437.000 mensen die een woning zoeken. Het zou het eerlijkst zijn om de totale oppervlakte van Nederland te delen door het aantal inwoners. Maar op dit moment krijgt de ene persoon acht vierkante meter woonruimte, de ander 120. ‘We spreken het publiek ook aan op hun aandeel. Ik vraag om zaallicht en vraag: “Wie heeft hier een kamer voor mij?”’ Al een paar keer boden mensen hun berging aan. Door de voorstelling beseffen mensen dat ruimte schaars is en dat we moeten delen. Het leukst zou natuurlijk zijn als er een politicus komt kijken.’

De voorstelling gaat niet alleen over woonruimte, maar ook over ‘stikstofruimte’ en ‘ademruimte’. Waarom?

‘Tijdens het hospiteren word ik getest. De potentiële huisgenoten doen alsof ze complotdenkers zijn en vinden dat stikstof niet bestaat. Mensen gaan snel over hun grenzen om maar extra kans te maken op een woning. ‘Dat zijn giftige dingen. Als stagiair merkte ik ook dat ik alles deed wat me werd gevraagd. Als een regisseur wilde weten hoe ik eruit zag met modder in mijn gezicht, dan smeerde ik direct mijn hele gezicht in. Ook als hospitant durf je niet altijd zelfrespect te tonen: voor je het weet ben je te arrogant en krijg je daarom weer geen huis.

‘Toch kan je benieuwd zijn naar wat je potentiële huisgenoot vindt van oorlog of de politiek. De voorstelling laat zien hoe moeilijk het is om het met elkaar oneens te zijn, of om bepaalde zaken niet te bespreken. Desondanks moeten we met elkaar leren samenleven.’

Hoe is de samenwerking met je tegenspelers Mirthe Labree en Marius Mensink?

‘Ontzettend leuk. We kenden elkaar nog niet, maar we begonnen de repetities met veel improvisatie. Zo leer je elkaar goed kennen en raak je ingespeeld. Om ons te verdiepen in de thematiek lezen we elkaar iedere ochtend voor uit het boek *Uitgewoond* van Cody Hochstenbach, over de woonpolitiek van de afgelopen decennia. Alle drie zijn we op zoek naar een kamer in Amsterdam. Door dat boek voelden we nog eens extra hoe verkrampd de woningmarkt is. ‘We kennen elkaar inmiddels door en door, waardoor je kwetsbaar durft te zijn en beter kan spelen. Nu we op tour zijn, slapen we ook samen. Mirthe en Marius zijn echt een soort huisgenoten van me geworden.’

De Warme Winkel, *Myrte Siebinga zoekt een kamer*. Het Nationale Theater, Den Haag, 27 en 28 februari, 20:15, €11,50



‘Ik brei gemiddeld een trui per jaar’

DOOR EMIEL BEINEMA
FOTO TACO VAN DER EB

Wat voor werk doe je?

‘Ik ben verkoopmedewerker bij handwerkwinkel Meet & Make. Dat betekent dat ik advies geef, bij de kassa sta, moet opruimen, dat soort dingen. En als er nieuw materiaal binnenkomt, denk ik mee hoe we dat presenteren zodat het opvalt.

‘De winkel is van mijn moeder dus ik kwam hier al toen ik heel jong was. Tien jaar geleden was ik opruimkracht op zaterdag. Als klanten mij iets vroegen, moest ik dat eerst zelf navragen. Maar zo leerde ik ontzettend veel. Sinds een paar jaar werk ik vast op de zaterdag en heb ik meer verantwoordelijkheden.’

Moet je klanten veel helpen?

‘Sommige mensen vinden het fijn om zelf rond te kijken, maar als ze ergens naar zoeken, kan ik met hun omschrijving dingen pakken die ze over het hoofd zouden kunnen zien. Soms zoeken ze een bepaalde kleur, specifieke samenstelling of dikte. Daarvoor moet ik dus goed weten wat we hebben.

‘Ik moet soms ook waarschuwen, als klanten bijvoorbeeld twee draden kopen die niet goed samengaan. Dan vraag ik daar op een vriendelijke manier naar. Als iemand heel creatief en vrij denkt, en het wel voor zich ziet, zal ik niet zeggen dat het niet kan. Maar als iemand een

beeld heeft dat het precies moet kloppen, stel ik een alternatief voor.’

Wat voor klanten komen hier?

‘Zestigplussers en mensen tot dertig jaar zijn ongeveer even grote groepen. Tussenin valt het een beetje weg. Dan zijn mensen misschien te druk met werk of kinderen. Juist een jongere klant, die het misschien nog best een grote stap vindt om aan een project te beginnen, kan ik vertrouwen meegeven: “Als je een keer een vraag hebt, kom je gewoon weer langs. Het komt wel goed!”

‘We horen vaak: “Ik ben een beetje klaar met sjaals, heb je misschien iets anders simpels?” Nou, dan is het hek van de dam. Jongeren staan daar meer voor open. Die zijn minder bang dat het niet mooi genoeg wordt. Ze zijn al trots dat ze iets zelf hebben gemaakt.’

Doe je zelf veel aan handwerken?

‘Van de vrije tijd die ik heb, gaat veel naar breien. Maar dat is niet zo veel, dus ik brei gemiddeld een trui per jaar. Het is ’s avonds fijn om te doen, maar ik sport veel en heb ook allerlei andere studentendingen, dus ik houd niet zo veel avonden over.

‘Af en toe vind ik een haakproject leuk voor de afwisseling, of ik maak een voorbeeld voor in de winkel. Voor naaien moet je echt aan tafel gaan zitten en concentreren, dus dat doe ik minder snel. Ik probeer het nu op te pakken, maar het is nog een beetje spannend. Je kunt minder makkelijk terug nadat je een actie hebt ondernomen. Als je verkeerd knipt, is het jammer.’

COLUMN | MAIA DE QUAY

We deelden intieme, rare, vieze en onhebbelijke dingen

Als mijn communicatie met mijn oud-huisgenoten wat zou zeggen over onze relatie dan zou het niet lang duren voordat je er cynisch van wordt. Afgebroken telefoontjes (eten brandt aan), een veelheid aan ongeopende whatsappgesprekken (ik wil even goed reageren maar kan daar dan vervolgens ook een week lang geen tijd voor vinden) en verzette afspraak na verzette afspraak.

Hoewel onze relaties dus eigenlijk maar matig onderhouden worden, was het leven me gunstig gezind en kwam al het contact in de afgelopen week samen.

Zo sprak ik de afgelopen week ineens vier van mijn dertien oud-huisgenoten. Mensen met wie ik bijna vier jaar in de fameuze oude sokkenfabriek op de Kaiserstraat heb gewoond, lief en leed

mee heb gedeeld, menig column aan heb gewijd en nu al bijna twee jaar nauwelijks zie. Toegegeven ben ik de schuldige partij omdat ik naar Den Haag ben verhuisd, maar...

Toen ik nog een jonge en onbezonnen Leidse bachelorstudent was, schreef ik al eens over de vreemde en intense relaties die je met je huisgenoten ontwikkelt. Wat ik toen echter nog niet wist, was hoe vreemd die relaties worden vanaf het moment dat je níét meer samenwoont.

Wat ik bedoel is dat ik afgelopen week weer oud-huisgenoten sprak die ik vaker op sloffen dan normale schoenen heb gezien en van wie ik weet welke kleur hun lievelingsonderbroek is, maar dan toch door middel van de vraag ‘goh, wat doe je nu eigenlijk?’ erachter kwam dat ze inmiddels een dubbele master doen en volgend jaar naar een ander continent willen verhuizen.

Alsof we een vriendschap achterstevoren beleven: eerst deelden we elke dag vol met intieme, rare, vieze en onhebbelijke dingen en dan nu pas zien we elkaar een keer in de zoveel tijd en krijgen we te horen hoe het zit met de grotere langetermijnzaken.

Hierin viel me overigens vooral op dat júst de huisgenoten die het vaakst ongeschoren, ongewassen en ongeleid door het huis paradeerden, hun leven nu het meest op de rit lijken te hebben. Want terwijl ik nog bezig ben met studiejaar nummertje zoveel en van plan ben om dat hele gebeuren volgend jaar met nóg een master te verlengen, heeft mijn iconische oud-ganggenoot, die in huis vooral bekend stond om haar harde geschreeuw en het feit dat ze haar tentamens altijd voorbereidde door de avond ervoor een flinke baap te roken, inmiddels een leuk Amsterdams appartement dat ze deelt met een vriendin, een hond én baan op de Zuidas heeft. Al met al is deze hele fase van (oud-)huisgenoten zijn heel leuk, want naast dat het bijzonder is om te zien waar iedereen terecht komt, is het vooral fijn om te merken dat onze relaties sterk genoeg zijn om ook nog buiten het huis te bestaan. Hoewel we elkaar niet meer dagelijks zien of verbonden zijn door middel van dezelfde voordeur, een lijst met verzaakte schoonmaaktaken of een ranzige fusie, heb je echte vrienden gevonden in mensen die je - als je niet samen had gewoond - misschien wel nooit had leren kennen.

Maia de Quay is student rechten

‘Ik sprak oud-huisgenoten van wie ik weet welke kleur hun lievelingsonderbroek heeft’

